

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

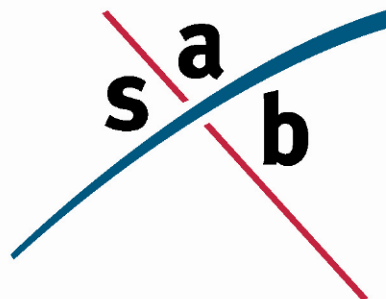
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Briefrapport

aan: De Elf Provincien, t.a.v. de heer H. Mensink

van: SAB

ons kenmerk: GER/ZON/130445

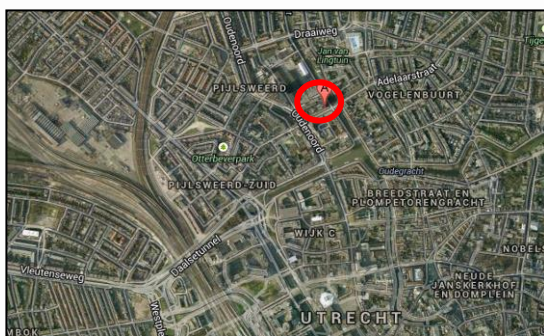
datum: 22 april 2014

betreft: quick scan flora en fauna Kaatstraat 1 te Utrecht

AANLEIDING EN METHODE

Per 1 januari 2015 zal de huidige huurder het gebouw aan de Kaatstraat 1 in Utrecht verlaten. Het vinden van een nieuwe huurder voor de betreffende kantoorruimte is in de huidige marktomstandigheden lastig. Om de gebruiksmogelijkheden van het gebouw en de gronden voor de toekomst veilig te stellen en leegstand te voorkomen is een verdere verruiming van de functiemogelijkheden noodzakelijk. Hiertoe wordt het pand gerenoveerd. Dit gebeurt zowel aan de binnen- als buitenzijde. Voordat deze ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 18 april mei 2014. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens (zie literatuurlijst) van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; zowel tijdstip (deels buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

Globale ligging plangebied

Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Het plangebied ligt in de wijk Pijlsweerd. De wijk Pijlsweerd ligt ten noorden van de historische binnenstad en wordt omsloten door de spoorlijn Utrecht-Amersfoort, de rivier de Vecht en de Weerdsingel. De wijk wordt doorsneden door de Oudenoord en de Amsterdamsestraatweg. De bebouwing rondom het plangebied is zeer divers van karakter. Van kleinschalige bedrijfsbebouwing tot grootschalige kantoorbebouwing en van een individuele monumentale woning aan de Vecht tot gestapelde portiekwoningen. De woonfunctie is dominant, maar er is geen sprake van een uitgesproken functiescheiding in de wijk. Het plangebied omvat het gebouw aan de Kaatstraat 1. Het gebouw heeft een kelder en 6 bouwlagen. De eerste bouwlaag heeft aan de achterzijde een splitlevel. De bovenste drie bouwlagen springen terug, waardoor het gebouw minder hoog lijkt dan dat het werkelijk is. Het gebouw beschikt over een eigen parkeervoorziening in de kelder. In het plangebied wordt een verruiming van de gebruiksmogelijkheden mogelijk gemaakt, zodat in de toekomst ook andere functies zich hier kunnen vestigen, zoals maatschappelijke voorzieningen, wonen, detailhandel, dienstverlening, bedrijven en cultuur en ontspanning.

Impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek. V.l.n.r.: aanzicht bebouwing vanaf de kruising Oudenoord – Kaatstraat gezien in noordoostelijke richting; bebouwing zijde Kaatstraat; voorgevel bebouwing zijde Oudenoord; dak van het pand met luchtbehandelingsinstallatie en machinekamers van de lift. Foto's SAB (2014).

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied te Utrecht ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied "Oostelijke Vechtplassen" en ligt op ruim 4,7 km afstand van het plangebied. Gezien de grote afstand tussen het beschermde gebied en de tussenliggende elementen (woningbouw en wegen), zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied.

Het plangebied ligt bovendien niet in de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als EHS ligt op ongeveer 3 km afstand van het plangebied. Aangezien de beoogde plannen betrekking hebben op een relatief klein gebied en tussen het plangebied en de EHS bebouwing en wegen aanwezig zijn, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de EHS.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

algemene soorten

Het terrein is geheel verhard en bijna geheel bebouwd. Een natuurlijk biotoop voor algemeen voorkomen- de soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen en Mol, welke zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1), is niet aanwezig. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Deze soorten worden, gezien de afwezigheid van plantsoenen, perken, bomen en ander groen, niet in het plangebied verwacht.

strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van Waarneming.nl, Telmee.nl en de Verspreidingsatlas van de zoogdieren in de provincie Utrecht (Wansink, 2011) komen in de omgeving van het plangebied verschillende vleermuissoorten voor. Verwacht wordt dat de soorten Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis in de omgeving voorkomen. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen.

In het plangebied of direct naast het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Verblijfplaatsen van boombezonende vleermuissoorten zijn derhalve uitgesloten. De bebouwing in het plangebied bevat aan alle zijden van de gevel open stootvoegen. Via de open stootvoegen kunnen vleermuizen toegang krijgen tot spouwmuur alwaar zij een verblijfplaats kunnen hebben. Daar de bebouwing (inclusief gevel) wordt gerenoveerd, kan er met het voornemen sprake zijn van een negatief effect op de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (indien aanwezig). Een overtreding van één of meerdere verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en daarbij een eventuele aanvraag ontheffing ex artikel 75 Flora- en faunawet zijn om die reden niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuissoorten wordt noodzakelijk geacht om te bepalen of er met het voornemen sprake kan zijn van een overtreding van één of meerdere verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Open stootvoegen (rood omcirkeld) in de gevel van het pand geven mogelijk toegang tot de spouwmuur waarin vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Foto's SAB (2014).

vogels

Tijdens de veldverkenning zijn op het dak van de bebouwing Stadsduiven waargenomen. Nader sporenonderzoek wijst uit dat deze soort ook op het dak broedt. Alle vogels en hun actief gebruikte nesten zijn strikt beschermd. Actieve bebroede nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd.

Het plangebied is uitvoerig geïnspecteerd. Op en rondom het pand zijn geen sporen (nesten, ontlasting, veren) aangetroffen van uilen en de Huismus. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat deze soorten een nestlocatie hebben in of op de bebouwing. Zeer waarschijnlijk broedt de Huismus onder de pannendaken van de woningen ten zuidwesten en noordoosten van het plangebied. Sporen, nesten en holtes van overige jaar rond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van bomen met holten en horsten zijn deze niet aanwezig. Nader onderzoek naar broedvogels is derhalve niet noodzakelijk.

overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit de soortgroepen vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van voor reptielen geschikte structuurrijke / ruige / zonnige elementen, voldoende geschikte voedselbomen voor de Eekhoorn, directe verbinding met bestaande bosgebieden en de afwezigheid van watervoorzorgende elementen (amfibieën en vissen) worden deze strikt beschermde soorten ook niet verwacht in het plangebied. Verder staat het plangebied niet in verbinding met leefgebieden van strikt beschermde reptielen en zoogdieren. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de plannen leiden tot aantasting van leefgebieden van strikt beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden.

CONCLUSIE

Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of kernkwaliteiten van de EHS.

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat met de renovatie van de bebouwing een negatief effect op gebouwbewonende vleermuissoorten (aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen) niet op voorhand kan worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuissoorten is noodzakelijk om te bepalen of er met het voornemen sprake is van een overtreding van de Flora- en faunawet en of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor de plannen noodzakelijk is.

Daarnaast is de zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Wansink, D. 2011. Verspreidingsatlas van de zoogdieren in de provincie Utrecht. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Websites:

- www.floron.nl
- www.provincie-utrecht.nl
- www.ravon.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.utrecht.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl